

Prínos akreditácie pre dôveryhodnosť schémy EMAS

20.03.2019

Gizela Pelechová

03.04.2019

Martin Senčák

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

- ➡ Čo je akreditácia?
- ➡ Kto je SNAS ?
- ➡ Akreditácia v schéme EMAS

Čo je akreditácia?

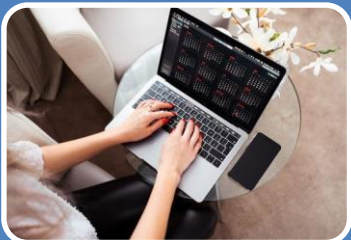
DIPLOMATICKÁ akreditácia

poverenie funkciou diplomatického zástupcu u hlavy iného štátu

NOVINÁRSKA akreditácia

poverenie redaktora zastupovaním novín, časopisu a podobne na nejakej akcii alebo v nejakej krajine

akreditácia v ŠKOLSTVE

potvrdenie o splnení podmienok požadovanej kvality vzdelávania poskytovaného školou

atestácia tretou stranou, týkajúca sa
orgánu posudzovania zhody, poskytujúca
oficiálne preukázanie spôsobilosti
(kompetentnosti) vykonávať špecifické
úlohy posudzovania zhody

(ISO/IEC 17011)

Kto je SNAS ?

- ✓ verejnoprávna organizácia zriadená zákonom č. 505/2009 Z. z.
- ✓ jediný vnútroštátny akreditačný orgán v SR, realizujúci akreditáciu orgánov posudzovania zhody
- ✓ poslaním SNAS je vykonávať akreditáciu orgánov posudzovania zhody plne v zhode s princípmi a kritériami medzinárodnej akreditácie

Poskytuje akreditácie - poskytuje dôveru

Laboratóriá

- ✓ skúšobné
- ✓ kalibračné
- ✓ medicínske

Certifikačné orgány

- ✓ produkty
- ✓ manažérske systémy
- ✓ osoby

Organizátori skúšok spôsobilosti

Inšpekčné orgány

Overovatelia emisií a skleníkových plynov

Environmentálni overovatelia

Performance,
Credibility,
Transparency

SNAS ako člen medzinárodných organizácií

(SNAS je člen od r. **1996**)

globálna asociácia pre spoluprácu akreditačných orgánov akreditujúcich

orgány posudzovania zhody vrátane kalibračných, skúšobných laboratórií, medicínskych laboratórií a inšpekčných orgánov

(SNAS je člen od r. **1998**)

regionálna organizácia v Európe, ktorá združuje národné akreditačné orgány krajín EU, EFTA alebo kandidátskych krajín EU

(SNAS je člen od r. **1997**)

mezinárodná organizácia pre akreditačné orgány akreditujúca orgány posudzovania zhody, ktoré vykonávajú certifikácie produktov, certifikácie osôb, certifikácie systémov manažérstva, validácie a verifikácie

Performance,
Credibility,
Transparency

(SNAS je člen od r. **2002**)

FALB - Fórum akreditačných a licenčných orgánov (EMAS)

Akreditácia v schéme EMAS

Preambula (20) Nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009

Ustanovenia EMAS by mali zaručiť: neustále zlepšovať spôsobilosť environmentálnych overovateľov, to zabezpečovaním nezávislého a **nestranného akreditačného alebo licenčného systému**, odbornej prípravy a náležitého dozoru nad ich činnosťou, čím sa garantuje transparentnosť a dôveryhodnosť organizácií zúčastnených v EMAS

Keď sa členský štát rozhodne nepoužiť akreditáciu pre EMAS, mal by sa uplatniť článok 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 - podklady na overenie spôsobilosti poskytnúť Komisii a ostatným členským štátom

Akreditácia v schéme EMAS

Článok 28 nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009

- ❖ AO určené členskými štátmi sú zodpovedné za akreditáciu EO a za výkon dozoru nad činnosťami EO
- ❖ členské štáty môžu ustanoviť licenčný orgán zodpovedný za vydávanie licencií EO a za dozor nad ich činnosťami
- ❖ členské štáty sa môžu rozhodnúť neudelovať fyzickým osobám akreditácie alebo licencie

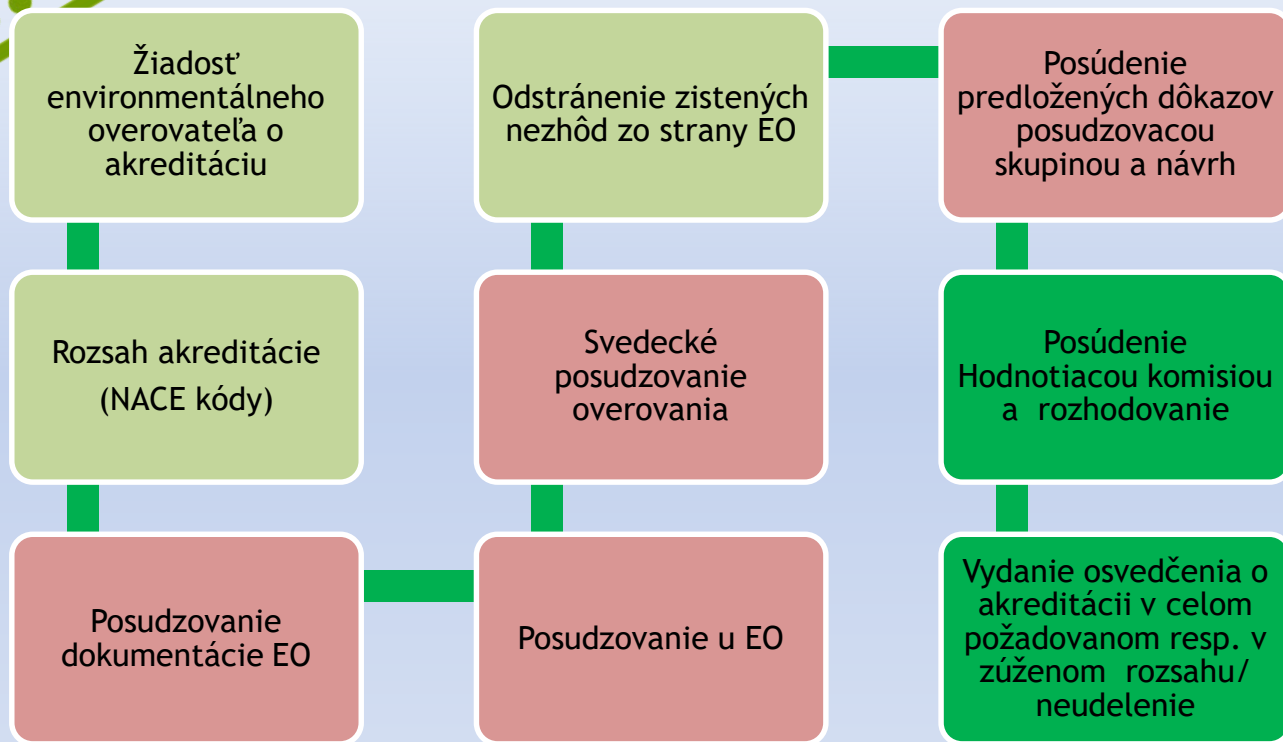
§ 3 Zákona č. 351/2012 Z. z.

Zákon, o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Akreditáciu environmentálnych overovateľov a vykonávanie dozoru nad ich činnosťou vykonáva akreditačný orgán

Postup akreditácie

Príklady požiadaviek na EO

Článok 20 nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009

Predložiť dôkaz o schopnostiach vrátane znalostí, skúseností a technických schopnostiach v oblastiach:

- nariadenie, fungovanie EMS, sektorové referenčné dokumenty, environmentálne aspekty, právne a regulačné požiadavky, technické aspekty

všeobecné fungovanie činnosti, ktorá je predmetom overovania a validácie vrátane:

- technológie, ktoré používa organizácia, terminológia, vplyv aktivít na ŽP, metodika na hodnotenie environmentálnych vplyvov a nástroje na zmiernenie

Príklady požiadaviek na EO

Článok 20 nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009

Ovládať vyhodnotiť: proces environmentálneho auditu, environmentálne vyhlásenie

- Zisťovanie prípadných chybných údajov, environmentálny rozmer výrobkov, environmentálne správanie

Preukázať pokračujúci odborný rast v oblastiach spôsobilosti

- Predkladať akreditačnému orgánu dôkazy

Príklady požiadaviek na EO

Článok 20 nariadenia EP a R (ES) č. 1221/2009

EO musí byť tretou nezávislou stranou

- zabezpečuje, aby nebol vystavený žiadnemu komerčnému, finančnému ani inému tlaku, nezávislý od konzultanta aj od audítora

EO musí mať zdokumentované metódy a postupy

- vrátane organizačnej schémy vrátane zodpovednosti a zdrojoch financovania

Dozor nad EO akreditovaným SNAS

Požiadavky na EO

ISO/IEC 17021-1 a Nariadenie

(čl. 20 - veľký dôraz na neustrannosť, kompetentnosť personálu a postupy)

Dozor nad činnosťou EO

Dozor v pravidelných intervaloch nepresahujúcich 24 mesiacov (čl. 23 nariadenia)

Dozor na základe oznámenia EO

Aspoň 4 týždne pred konaním každého overovania EO oznamuje SNAS podrobné údaje o mieste a časové údaje konania overovania. Forma dozoru: dokumentačná /SP

Dozor SNAS nad zahraničným EO

Koho sa týka dozor?

Dozor nad zahraničným overovateľom, ktorý získal akreditáciu v inom členskom štáte a pôsobí v SR, čl. 24 Nariadenia

Informačná povinnosť

Min. 4 týždne pred každým overovaním a validáciou overovateľ nahlási SNAS údaje o rozsahu akreditácie, odbornú spôsobilosť, znalosť právnych požiadaviek SR a úradného jazyka, miesto, čas a kontakt na overovanú organizáciu.

Dozor na základe oznámenia EO

Na základe poskytnutých informácií (formulár na webe) SNAS sa rozhodne o vykonaní dozoru formou svedeckého posudzovania alebo preskúmaním správy overovateľa a environmentálneho vyhlásenia organizácie.

Ďalšie požiadavky na činnosť AO

- ✓ stanoviť postupy udeľovania, odmietnutia udelenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia akreditácie a vykonávania dozoru nad činnosťami EO (čl. 28)
- ✓ v prípade odmietnutia udelenia akreditácie AO oznamuje EO dôvody svojho rozhodnutia (čl. 28)
- ✓ udržiavať zoznam EO a ich rozsah akreditácie, každý mesiac oznamovať zmeny Komisii a príslušnému orgánu (SAŽP) (čl. 28)
- ✓ v prípade negatívnych záverov dozoru EO, vypracovávať správu o výsledkoch dozoru a predkladať ju príslušnému orgánu (SAŽP) v prípade potreby AO, ktorý udelil akreditáciu/licenciu (čl. 28)

Ďalšie požiadavky na činnosť AO

- ✓ pozastavenie platnosti alebo zrušenie akreditácie konzultovať so zainteresovanými stranami vrátane EO, aby sa AO poskytli potrebné dôkazy na prijatie rozhodnutia (čl. 29)
- ✓ informovať EO o dôvodoch prijímaných opatrení, v prípade potreby aj o procese diskusie s príslušným orgánom (čl. 29)
- ✓ platnosť akreditácie sa pozastaví alebo sa akreditácia EO zruší dovtedy, kým sa nezabezpečí plnenie nariadenia (čl. 29)

- ✓ pozastavenie platnosti akreditácie sa zruší, ak AO získa dostatočné informácie o tom, že EO dodržiava nariadenie (čl. 29)

Transparentnosť a dôveryhodnosť

článok 30 nariadenia (ES) č. 1221/2009 - Fórum akreditačných a licenčných orgánov

- všetky AO/LO zo všetkých členských štátoch vytvorili fórum (FALB), schádzajú sa min. raz za rok v prítomnosti predstavitel'a Komisie podľa rokovacieho poriadku,
 - FALB na svojom zasadnutí vypracováva usmernenia, pokiaľ ide o otázky v rozsahu pôsobnosti AO/LO, dokumenty predkladá Komisii na schválenie, potom nasleduje sprístupnenie verejnosti
-
- súdržnosť postupov týkajúcich sa procesu akreditácie/udelenia licencie EO
 - súdržnosť postupov týkajúcich sa vykonávania dozoru nad činnosťami akreditovaných/licencovaných EO

Transparentnosť a dôveryhodnosť

článok 31 nariadenia (ES) č. 1221/2009 -

Partnerské hodnotenie akreditačných a licenčných orgánov

- Partnerské hodnotenie sa vykonáva pravidelne aspoň každé štyri roky a obsahuje posúdenie pravidiel a postupov stanovených v článkoch 28 a 29, zúčastňujú sa na ňom všetky AO/LO
 - SNAS absolvoval vzájomné hodnotenie vo februári 2019
-
- FALB pravidelne predkladá Komisii a výboru zriadenému podľa článku 49 ods. 1 správu o partnerskom hodnotení, správa sa sprístupní verejnosti, keď ju schváli FALB a výbor

Akreditácia - dôveryhodnosť a kompetentnosť

Poskytuje akreditácia dostatočnú dôveru v hľadaní nástrojov na zníženie regulačnej záťaže EMAS organizácií?

Ďakujem za pozornosť.